

Semnal de alarmă: Procentul copiilor români sub 16 ani afectați de privațiuni materiale este mai mult decât dublul mediei la nivelul Uniunii Europene: **31,8%, față de 13,6%.**

Salvați Copiii România solicită măsuri sistemice și imediate

- *Aproape jumătate (46,8%) dintre copiii afectați de sărăcie nu participă la activități școlare sau excursii, mult peste media Uniunii Europene, de doar 13,9%.*
- *Cheltuielile României¹ pentru protecție socială, educație și sănătate rămân cu mult sub media Uniunii Europene – protecție socială (12,8% față de 19,2% din PIB), educație (3,4 față de 4,7% din PIB) și sănătate (4,7 față de 7,2% din PIB).*

București, 11 martie 2026: Procentul copiilor români sub 16 ani afectați de privațiuni materiale este mai mult decât dublul mediei la nivelul Uniunii Europene: 31,8%, față de 13,6%, cu grupa de vârstă 10 – 15 cea mai afectată – 33,9%, în vreme ce 27,6% dintre copiii din România cu vârsta sub 6 ani sunt afectați de acest fenomen². Totodată, sărăcia se reflectă în accesul discriminatoriu, inegal al copiilor vulnerabili socio-economic la evenimente școlare sau excursii: aproape jumătate (46,8%) dintre copiii români afectați de sărăcie nu participă la evenimente școlare sau excursii, mult peste media Uniunii Europene, de doar 13,9%. Salvați Copiii România solicită autorităților centrale și locale adoptarea unor măsuri sistemice, susținute și predictibile pentru reducerea sărăciei în rândul copiilor. Sărăcia infantilă trebuie tratată ca o prioritate națională transversală, nu ca pe o listă de măsuri sectoriale disparate adoptate în funcție de bunăvoința politică a decidenților. Este nevoie de un plan multianual, cu bugete clare și indicatori publici de rezultat, care să lege politicile de protecție socială de educație, nutriție, sănătate, protecție împotriva abuzurilor (inclusiv privind mediul online) și locuire.

Pentru 1,163 milioane de copii din țara noastră, asigurarea resurselor necesare pentru un trai sănătos este problematică - copiii români continuă să fie mult mai afectați de sărăcie în comparație cu adulții, riscul de sărăcie sau excluziune socială în rândul copiilor fiind cu șapte puncte procentuale mai mare decât în rândul adulților³. Un studiu realizat de Salvați Copiii România în vara anului 2025 arată că **aproape trei din cinci (58%)** dintre familiile ai căror copii sunt integrați în programele educaționale ale organizației nu pot acoperi cheltuielile legate de participarea copiilor la educație, în absența unui sprijin extern, procentul crescând dramatic, la 87%, în rândul celor care se află în stare de sărăcie subiectivă și în rândul celor cu nivel educațional scăzut – 70%.

¹ Eurostat, [General government expenditure by function \(COFOG\) \[gov_10a_exp_custom_20432737\]](#)

² Eurostat, [Child specific material deprivation rate by age \(children aged less than 16 years\) \[ilc_chmd01\]](#)

³ Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex [ilc_peps01n__custom_20437896]

Cauzele majore ale sărăciei în rândul copiilor rămân:

- Insuficiente investiții în copii: Cheltuielile României⁴ pentru protecție socială (12,8% din PIB), educație (3,4%) și sănătate (4,7%) rămân cu mult sub media Uniunii Europene – protecție socială (19,2% din PIB), educație (4,7% din PIB) și sănătate (7,2% din PIB).
- Lipsuri în procesul de colectare a datelor și monitorizare: Sistemele oficiale care au ca scop monitorizarea factorilor de vulnerabilitate (cum ar fi apartenența etnică, plecarea părinților în străinătate etc.) nu sunt suficient de bine folosite sau implementate.
- Lipsa de predictibilitate a fondurilor: Fondurile de la bugetul de stat sau din surse europene nu beneficiază de o planificare multianuală sau de predictibilitate, ceea ce limitează sustenabilitatea intervențiilor.

*“Datele arată, o dată în plus, că vulnerabilitățile socioeconomice se transmit de multe ori de la o generație la alta, iar veriga principală prin care aceste dezavantaje se propagă este educația, atât sub aspectul participării, cât și sub aspectul relevanței/calității. Este crucială incluziunea educațională a tuturor copiilor vulnerabili, dar ca parte a unor politici sociale integrate, care să-i sprijine activ pe copii și pe părinții acestora. Sărăcia ucide educația”, a explicat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.***

Recomandări Salvați Copiii România

Prioritatea imediată trebuie să fie extinderea reală a serviciilor integrate comunitare în comunitățile vulnerabile, astfel încât fiecare copil aflat în risc să poată fi sprijinit, înainte ca lipsurile materiale să se transforme în abandon școlar, izolare socială sau separare de familie. În același timp, autoritățile centrale trebuie să accelereze interoperabilitatea datelor dintre sistemele din asistență socială, educație și sănătate, pentru ca identificarea vulnerabilității să nu mai depindă de hazard, ci de mecanisme publice funcționale, capabile să ajungă la timp la copiii invizibili pentru sistem. Niciun copil nu ar trebui să rămână neidentificat doar pentru că trăiește într-o comunitate rurală izolată, într-o familie fără venituri stabile sau într-o gospodărie pe care instituțiile o vizitează prea rar și prea târziu.

Creșterea alocărilor publice pentru copii.

România alocă doar 3,4% din PIB pentru educație, 4,7% pentru sănătate și 12,8% pentru protecție socială, cu mult sub mediile europene. Este necesară o creștere graduală, planificată și asumată politic a acestor cheltuieli, cu alocare explicită pentru grupurile vulnerabile și cu prioritate pentru copii. Acest lucru va permite și formarea competențelor tuturor profesioniștilor cu responsabilități directe ori indirecte față de copii.

Planificare transparentă și multianuală a fondurilor

Sustenabilitatea intervențiilor sociale este imposibilă fără predictibilitate bugetară. Solicităm introducerea unui cadru de finanțare multianual, care să beneficieze de consultare publică onestă, pentru programele adresate

⁴ Eurostat, [General government expenditure by function \(COFOG\) \[gov_10a_exp_custom_20432737\]](#)

copiilor și familiilor cu copii în risc de sărăcie sau excluziune socială, atât din bugetul de stat, cât și din fondurile europene disponibile prin Garanția Europeană pentru Copil.

Politici sociale integrate

Combaterea sărăciei infantile nu poate fi redusă la transferuri financiare. Este nevoie de politici coerente care să sincronizeze sprijinul economic al familiei cu accesul la educație de calitate, servicii de sănătate și protecție socială, pentru a rupe cercul vicios al transmiterii intergeneraționale a vulnerabilităților.

Utilizarea serviciilor comunitare integrate și continuarea accelerată a înființării acestora în cele 2000 de comunități

Până în prezent au fost înființate sau se află în proces de lansare aproximativ 300 de servicii comunitare care presupun intervenții multidisciplinare prin echipe formate din medici de familie, psihologi, asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, consilieri școlari ori mediatori școlari. Acestea trebuie consolidate și asigurate cu un plan de sustenabilitate și, dacă situația locală o impune, de extindere. Însă ritmul de înființare trebuie accelerat semnificativ. România are nevoie de servicii comunitare integrate în cel puțin 2.000 de comunități, ceea ce înseamnă că cele aproximativ 1.700 de comunități care nu beneficiază încă de astfel de servicii nu mai pot aștepta. Primăriile, prin serviciile publice de asistență socială, trebuie să știe cine sunt copiii aflați în sărăcie, în izolare socială sau în risc de excluziune și să îi urmărească sistematic, nu doar atunci când apar forme grave de vulnerabilitate.

Sprijin pentru participarea școlară și incluziune socială

Autoritățile locale pot și trebuie să dezvolte programele de tip after-school și să susțină acoperirea tuturor comunităților dezavantajate cu programul "O masă sănătoasă", asigurarea transportului școlar eficient și sigur, a unor facilități gratuite adecvate de petrecere a timpului liber de către copii (centre de zi, cluburi, spații în aer liber etc.) și adolescenți și acoperirea costurilor de participare la activitățile educaționale. Toate acestea sunt instrumente folosite cu succes de Salvați Copiii și alte organizații neguvernamentale în reducerea abandonului școlar și a izolării sociale.

Parteneriate cu organizațiile societății civile

Experiența organizațiilor active în comunitate reprezintă o resursă esențială. Organizațiile neguvernamentale cunosc direct nevoile copiilor vulnerabili și pot sprijini intervenția timpurie. De aceea, autoritățile locale pot beneficia de parteneriate stabile cu acestea, pentru identificarea rapidă a cazurilor de sărăcie și excluziune, furnizarea de servicii integrate și construirea unor rețele comunitare de sprijin durabil, eficiente pentru familii și copii afectați.

Contextul european

În 2019, Uniunea Europeană s-a angajat să scoată din sărăcie 5 milioane de copii din cei 19,1 milioane aflați la acea vreme în risc de sărăcie sau excluziune socială, termenul pentru realizarea acestui angajament fiind anul

2030. Cu toate acestea, între 2019 și 2024, în loc să asistăm la scăderea acestui fenomen, am observat că numărul copiilor săraci din Europa a crescut cu 446.000 - echivalentul unei medii zilnice de 244.

Consecințele sărăciei în rândul copiilor se manifestă pe termen lung, dincolo de dificultățile imediate, creând o capcană economică auto-propagată din generație în generație. S-a demonstrat că **adultii care și-au petrecut copilăria în sărăcie au șanse mai mici de a participa pe piața muncii, câștigă cu circa 20% mai puțin și au o stare de sănătate mai proastă, echivalentul pierderii anuale a două săptămâni din speranța de viață**. Acest cerc vicios al dezavantajului produce efecte asupra performanțelor școlare și oportunităților de angajare, contribuind la decese timpurii și prevenibile.

Acestea ne demonstrează că măsurile de intervenție nu trebuie doar să atenueze sărăcia existentă, ci și să aibă în vedere întreruperea acestui cerc vicios inter-generațional. Astfel, în condițiile în care asistăm deja la apariția costurilor uriașe ale lipsei de acțiune, întrebarea care se pune nu mai este dacă Europa își permite să investească, ci dacă Europa își permite să nu investească. Cu viziunea și angajamentele adecvate, Europa poate răsturna această tendință, plasând copiii în centrul politicilor economice și sociale, consolidând instrumentele bazate pe drepturi, cum este Garanția Europeană pentru Copil și asigurându-se că niciun copil nu este lăsat în urmă. Instrumentele există, cunoașterea există, este nevoie de curajul politic necesar pentru a trata sărăcia în rândul copiilor nu ca pe o statistică, ci ca pe o injustiție care poate fi corectată.

Persoana de contact:

Liliana Bibac-Moșneagu, coordonator programe educaționale Salvați Copiii România

Tel. 0741.933.599, email – liliana.bibac@salvaticopiii.ro.

Despre [Salvați Copiii România](#)

De 36 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară în prezent programe în peste 100 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 4.522.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.